

ÖRKÉNY ISTVÁN

**VÁLOGATOTT EGYPERCES
NOVELLÁK**

A kötetet összeállította Fráter Zoltán

TARTALOM

HASZNÁLATI UTASÍTÁS
ARRÓL, HOGY MI A GROTESZK

ÁLLAPOTOK

NINCS SEMMI ÚJSÁG
MI EZ? MI EZ?
A SZÍNÉSZ HALÁLA
PRESZTÍZS
JELENSÉG
MAKACS SAJTÓHIBA
LEGMERÉSEBB ÁLMAINK IS MEGVALÓSÍTHATÓK!
INFORMÁCIÓ
ÜVEGHALÁL
MAGYAR PANTEON
IN MEMORIAM DR. K. H. G.

ARCKÉPEK

MIT MOND A HANGSZÓRÓ?
A TÖRZSVENDÉG
NINCS BOCSÁNAT
EGY LELKIISMERETES OLVASÓ
DAL

KORKÉPEK

HAVAS TÁJBAN KÉT HAGYMAKUPOLA
PERPETUUM MOBILE
EGY MAGYAR ÍRÓ DEDIKÁCIÓI
AZ ÖLTÖZŐBEN
KORRAJZ
JELLEMPRÓBA
EGY SZOBA, VÁLYOGFAL, ZSÚPFEDÉL
1949

VISSZAJÁRÓL

AZ EMBER MELEGSÉGRE VÁGYIK
ROSSZ ÁLOM
ITÁLIA
VALLOMÁS
MINDIG VAN REMÉNY
AZ ÚJ LAKÓ
PÁRIZS, ISTEN HOZZÁD!

VÁLTOZATOK

NÉHÁNY PERC KÜLPOLITIKA
HÍREK ÉS ÁLHÍREK
A MEGVÁLTÓ

VÁLTOZATOK

EMLÉKKÖNYVBE

VÁLASZTÉK

EGY ORSZÁGGYŰLÉSI FELSZÓLALÁS

A VÉGZET

BALLADA A KÖLTÉSZET HATALMÁRÓL

APRÓHIRDETÉS

HÍR

NÉZZÜNK BIZAKODVA A JÖVŐBE!

"IN OUR TIME"

SOKSZOR A LEGBONYOLULTABB DOLGOKBAN IS JÓL MEGÉRTJÜK EGYMÁST...

EGY MEGHASONLOTT TULIPÁN

HELYSZŰKE

FIAINK

ÉLETBEN MARADNI

FASÍRT

SÓHAJNAK BEILLŐ SZÓZAT EGY ISMERETLEN RENDELTETÉSŰ VASDARABHOZ...

PECSÉT

SZAKMAI ÖNÉRZET

AHASVÉRUS

GLI UNGHERESI

AZ ÓBUDAI IKREK

VISSZATÉRT A FÖLDRE A MAGYAR HOLDRAKÉTA

TUDAKOZÓ

AZ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET KÖZLEMÉNYE

LELTÁR

HOGYLÉTEMRŐL

EGY GONDDAL KEVESEBB

POLGÁRTÁRSAK!

VAN VÁLASZTÁSUNK

KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS

170-100

MÉG MEGKÉRDEZTE

KI MIT TUD

A TUDOMÁNY CSARNOKÁBAN

HALHATATLANSÁG

LEHETŐSÉGEK

A SÓTARTÓ FELÉ

ÜRES LAP

EGY RIZSSZEM PANASZAI

NYILATKOZAT

SZÓVIRÁGOK

GONDOLATOK A PINCÉBEN

HIÁBA SIKERÜL EGY VITÁS KÉRDÉST TISZTÁZNI, MÁRIS OTT A KÖVETKEZŐ TALÁNY
TUDNIVALÓK, KÖZLEKEDÉSI KORLÁTOZÁSOK A FEBRUÁR 1-JEI ESEMÉNYEKKE
KAPCSOLATBAN

AZ OTTHON

A MAGUNK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK NÉHÁNY VÁLTOZATA

ÜZENET A PALACKBAN

AZ UTOLSÓ MEGGYMAG

PÉLDÁZATOK

A NAGY MENETELÉS

AZ AUTÓVEZETŐ

KIVÉGZÉSI SZABÁLYZAT

MI MINDENT KELL TUDNI

NÁSZUTASOK A LÉGYPAPÍRON

TANULJUNK IDEGEN NYELVEKET!

TRILLA

A POGÁNY SÜTTŐFIA SÜTTŐ GONDOLATAI...

AZ ÉLET ÉRTELME

VISSZHANG

BUDAPEST

BEVÉGEZETLEN RAGOZÁS

ÜGYLET

EGY POCSOLYA EMLÉKIRATAI

HASZNÁLATI UTASÍTÁS

A mellékelt novellák rövidségük ellenére is teljes értékű írások. Előnyük, hogy az ember időt spórol velük; mert nem igényelnek hosszú hetekre-hónapokra terjedő figyelmet. Amíg a lágy tojás megfő, amíg a hívott szám (ha foglaltat jelez) jelentkezik, olvassunk el egy Egyperces Novellát.

Rossz közérzet, zaklatott idegállapot nem akadály. Olvashatjuk őket ülve és állva, szélben és esőben vagy túlszűfolt autóbuszon közlekedve. A legtöbbje járkálás közben is élvezhető!

Fontos, hogy a címekre ügyeljünk. A szerző rövidsége törekedett, nem adhatott hát semmitmondó föliratokat. Mielőtt villamosra szállnánk, megnézzük, milyen jelzésű a kocs. E novelláknak éppily fontos tartozékuk a címe.

Ez persze nem azt jelenti, hogy elég csupán a föliratokat olvasgatni. Előbb a cím, aztán a szöveg: ez az egyetlen helyes használati mód.

Figyelem!

Aki valamit nem ért, olvassa el újra a kérdéses írást. Ha így sem érti, akkor a novellában a hiba.

Nincsenek buta emberek, csak rossz Egypercesek!

ARRÓL, HOGY MI A GROTESZK

Szíveskedjék terpeszállásba állni, mélyen előrehajolni, s ebben a pozitúrában maradva, a két lába közt hátratekinteni: Köszönöm.

Most nézzünk körül, adjunk számot a látottakról.

Íme, a világ fejtetőre állt. Férfilábak kalimpálnak a levegőben, visszacsúsznak a nadrágszárazak, s a lányok, ó, ezek a lányok, hogy kapkodnak a szoknyájuk után!

Ott az autó: négy kereke a levegőben, mintha egy kutya a hasát akarná megvakargatni. Egy krizantém: keljfeljancsi, vékony szára az égbe mered, ahogy a fején egyensúlyozza magát. Egy gyorsvonat, amint füstcsóvján tovarobog.

A Belvárosi Plébániatemplom a két tornyán levő két kereszten levő két villámhárító hegyével érinti csak a földet. És amott egy tábla a kocsma ablakában:

Frissen csapolt sör!

Bent egy dülöngélő vendég - fejjel aláfelé - elhozza sörét a söntésből. A sorrend: lent a hab, rajta a sör, fent a pohár talpa. Egy csöpp nem sok, de annyi se csordul ki.

Tél van? Hát persze! Hiszen felfelé szállingóznak a hópelyhek, és az égbolt jégtükrén lóbálózva iringálnak a korcsolyázó párok. Nem könnyű sport!

Keressünk most már vidámabb látványt. Ímhol egy temetés! Fölhulló hópelyhek közt, fölcsőpögő könnyek fátyolán át végignézhetjük, amint a sírásók két vastag kötélén fölbocsátják a koporsót. A munkatársak, ismerősök, közeli s távoli rokonok, továbbá az özvegy meg a három árva göröngyöt ragadnak, s elkezdik a koporsót hajigálni. Jusson eszünkbe az a szívettépő hang, amikor a sírgödörbe ledobált rögök megdobbannak és szétomlanak. Az özvegy sír, jajonganak az árvák... Milyen más érzés fölfelé hajigálni! A koporsót eltalálni mennyivel nehezebb! Először is jó göröngyökre van szükség, mert a porhanyósabbja félúton szétesik. Van hát kapkodás, lótás-futás, taszigálódás a kemény rögökért. És hiába a jó göröngy; a rosszul

célzott rög visszahull, és ha eltalál valakit - pláne, ha egy gazdag, előkelő rokont -, kezdődik a vihorászás, a káröröm egészséges kuncogása. De ha minden stimmel - kemény a rög, pontos a célzás, s telibe találja a deszkakoporsót -, megtapsolják a dobót, derűs lélekkel térnek haza, és sokáig emlegetik a nagy telitalálatot, a kedves halottat és ezt a mókás, pompásan sikerült szertartást, melyben nyoma sem volt a képmutatásnak, a tettetett gyásznak, a hazudott részvétnyilvánításnak.

Kérem, szíveskedjenek kiegyenesedni. Amint látják: a világ talpra állt, önök pedig emelt fővel, keserű könnyekkel sirathatják kedves halottaikat.

<http://mektukor.oszk.hu/06300/06345/06345.htm>